

ÎLE-À-LA-CROSSE DENE XARÉ KUĘ NATS'JDÉ HA DENE GHÀ NAYAŦI

YATI ʔEDIRI YATI GHÀ NAYATI BEK'ORET'A CHU LIMARSHI K'ORET'A HA

Yunisı nęn huto ʔılaghe huto nelot'ıne ʔeyer ÎLE-À-LA-CROSSE ʔerihł'is kuę naıdher nıde, ʔedırı yati holı bek'eyołtı bet'a ʔeyer hots'ı t'anodher nısi nel ʔası nodhı ghonı ʔá.

For English, pour français, poor en Michif, ohci nehiyawewin:

info@ILEXSettlement.ca | 1-833-700-7458

Ku ʔedırı t'a dene ghà nayatı sı Canada chu Saskatchewan banelt'u ʔela begħa nayatı sı t'a Île-à-la-Crosse dene xare kuę naraıde yunisı due chu dadaghelıa ha. (Ku ʔeyı Île-à-la-Crosse dene xare kuę mission school tth'ı hulyé huto Île-à-la-Crosse residential school huto "Île-à-la-Crosse ʔerihł'is kuę").

ʔedırı limarshı holı k'ı banelt'u Canada chu Saskatchewan t'a k'oldé bel holı sı dene ts'ęn nanı ha t'a ʔeyer ʔerihł'is kuę naraıde sı bets'ęn, ku ʔeyı hel tsamba tth'ı senıt'a ha yunadhe bet'oredhı ha, dene yet'orełıa ha chu t'ok'e naraıde sı dene tth'ı ba tħęřa ha.

Ku ʔeyı limarshı ʔałı yati hut'a sı. Ku ʔeyı ʔası bets'ı hıłı hailé chu dene ts'ęn nanı hailé denesıyanıłtı dene yek'orışa hilé dé. Ku denesıyanıłtı dene ʔılaghe t'a K'oldé k'orışa de, ʔeyı t'a K'oldé sı ʔedırı hots'ı beredi ha belaghe ha ʔeyer ts'ęn. Ku denesıyanıłtı dene banelt'u limarshı k'orışa de, ʔedırı t'a dene ghà nayatı sı belaghe ha.

Ku honeı t'a yati ʔedırı bek'e dohodı sı:

- t'a dene begħa Neyatı sı t'anodhı bası
- t'a limarshı holé beye t'a yati detł'is
- t'ał'u denesıyanıłtı dene t'ał'u yegħa benı helłtı ha
- Ku t'a neba hoşası chu t'a ʔası nenabı thela bets'ı ʔası hıłıchu ha t'a dene ʔeřa Île-à-la-Crosse dene xare kuę naraıde nıde.

Ku ʔeyı hel yati nenedhe tth'ı hıłı sı Ku ʔałı begħa yati horıłıř de ʔeřa thela sı [ʔeřa](mailto:info@ILEXSettlement.ca) huto email ʔedırı bets'ęn info@ILEXSettlement.ca huto nanıle ʔeřa 1-833-700-7458 ʔerihł'is ha.

KU ʔEDIRI DENE GHÀ NAYATI K'ı ʔEDŁAGHE HATS'EDI ʔÁ?

Ku ʔedırı t'a dene ghà nayatı sı Canada chu Saskatchewan t'a k'oldé bel nodher nıřa ʔeřa Île-à-la-Crosse dene xare kuę naraıde bel due nodher ʔa bōłt'e sı chu t'a dene k'ęnı hořa nısi thełłıle ʔá. Ku ʔedırı t'a dene ghà nayatı Canada chu Saskatchewan banelt'u hodoreke sı dene ts'ęn nanı ha ʔedırı ha. Ku ʔedırı t'anodher sı ʔałı denesıyanıłtı kuę begħa yaıłılé.

Nah ts'ęn hots'ı dene ʔedırı dene ghà nadayałtı sı:

- Horelyı dene t'a **ʔeyer naıdher: December 9, 2003** k'e ghenı nıde, chu t'a ʔeyer Île-à-la-Crosse ʔerihł'is kuę naıdher nıde honełta ha – ku t'a ʔası hoghedı k'ı "dzıne hut'a ʔerihł'is kuę" naıdaı, ʔeyı chu

- Horelyı t'a dene ʔeyı **bets'ışane** hełı de: yel nadher, dene tthıkuı, sekıı hu betthukuşaze chu bek'ıke t'a Hadaghına hots'ı.

Ku ʔedırı t'a dene ghà nayatı sı ʔedırı hut'a hats'edi sı, ʔeyı huto t'ał'e ʔa t'a ʔeyer Île-à-la-Crosse dene xare kuę naraıde 1860 hots'ı 1976 ts'ęn hut'a sı. Ku ʔedırı hel hilé sı t'a dene Rossignol ʔerihł'is kuę naraıde sı hel hıle ʔedırı Île-à-la-Crosse ʔerihł'is kuę hodoghelı betł'esı ghışa 1975-76 naraıde.

KU ʔEDŁAGHE HATS'EDI ʔA ʔEDIRI LIMARSHI HOLÉ K'ı?

Banelt'u limarshı holé k'ı dene ts'ęn nanı ha t'a ʔeyer Naraıde sı ba. Ku t'a dene December 9, 2003 k'e daghena sı hats'edi, kuli ʔeyer t'ağhe besdołı de, ʔeyı tsamba bets'ışane huto t'a bets'ı ʔası hıłı sı ts'ęn nanı ha.

Ku horelyı t'a ʔerihł'is begħa holı banelt'u horıłıř de ʔeřa thela sı [ʔeřa](mailto:info@ILEXSettlement.ca) huto email ʔedırı bets'ęn info@ILEXSettlement.ca huto nanıle ʔeřa 1-833-700-7458 ʔeyı ʔerihł'is ha.

Canada ʔedırı \$27.335 limiliış tsamba nışa sı t'a dene "ʔeyer Naraıde" bets'ęn. Ku t'a ʔeyer naraıde sı (t'a bets'ı ʔası hıłı huto bets'ışane) bets'ęn Nanı ʔeyı ha:

- \$10,000 limil t'a Haghına ʔeyer ʔerihł'is kuę naıdher ha sōlah nęnę k'ařu: huto
- \$15,000 limil t'a dene Haghına ʔeyer sōlah nęnę řařı ʔerihł'is kuę naıdher dé.

Ku tsamba k'ęnelt'ele de horelyı dene ts'ęn nanı ha, t'a dene bets'ęn nanı ha k'ařu halyé ha. Ku tsamba begħodher de, t'a \$27.335 hots'ı yunadhe ha Senıt'a ha bet'oredhı ha horelyı dene ba.

Ku ʔeyı tsamba senıt'a dene yet'orełıa ha senıt'a ha bet'a dene nagheda, sugħua ʔehena, sehenuł'a, ʔerihł'is kuę bası, Dene Yatı k'onı chu/huto ʔedırı benahonı ha t'a Hadaghına sı belot'ıne tth'ı hel t'ok'e nadé sı tth'ı ba. Canada \$10 limiliış tsamba nışa ha ʔedırı Yunadhé ʔası holé ha (chu t'a begħodher sı ʔedırı Dene ts'ęn nanı hots'ı).

Ku ʔedırı limarshı holé k'ı \$5 limiliış nışa ha bet'a ʔası holé ha chu \$5 limiliış tsamba Saskatchewan begħa nayatı ha (kuli Saskatchewan bel limarshı holı de ʔeyı bedı ha denesıyanıłtı t'a nolłher għaré ʔedırı nodhı ha.)

Ku dene ts'edarenı ha t'a Canada nayıelı k'ı ʔedırı hası \$8.5 limiliış chu tax t'a Dene Hadaghına hots'ı tsamba

hilchu hailé huto yunadhe ha Senjt'a hots'j. Ku t'a dene ts'edarenj dene t'a bets'en nanj k'i tthené ts'en hots'j hasj limarshi holj hel hile t'a Canada bel holj chu Canada wey tthené naiyelj ha.

Saskatchewan \$40.2 limiliya nainj wediri limarshi holj ts'en t'a begha nayati hots'j Ku wediri limarshi hole k'i chu tsamba dene ts'en nanj si t'a hotthe due nodher njsi bena dene ts'en nanj ha: dene weyer najde ha hu; t'a daghelza hu; dene nadagheda ha hu, sughua wehena hu, weriht'is kué hu, beyatie hu, dene ch'alanje chu benahonj ha; wey hel dene ts'edarenj chu limarshi xa. Ku t'a wediri dene gha nayati hadanjdhen hu wey \$40.2 limiliya tsamba nadarelyé ha.

- t'atthe hadé, dene ts'en t'a weyer naraide si bets'en nanj t'a dadaghelza huto hosijne ha bel due nodher hu weja Ile-à-la-Crosse dene xare kué naraide njsi bel, \$50,000 limil hots'j \$235,000 limil hots'en t'at'u due halya gharé.
- nah hadé, t'a Dene Hadaghjna tth'i dzjne hut'a weyer naraide de/hadaghjna si nane tedhe naraide tth'i bel ha; wey hel
- Dene ts'edarenj dene \$8.5 limiliya tth'i bets'en nanj ha.

T'a wey tsamba Bek'e daht'a ha k'i, huj de, t'anelt'e hotthe dene ts'en naraing ghare bek'ojaj t'a nanj chu bet'ordher si beghodher de hots'j ha.

Ku t'a waly hozelajh \$1 limiliya bet'a wasi hole ha wediri tsamba ghet'el ha, wey wediri limarshi hots'j hilchu ha weyer de t'a dene bets'en nanj wediri hots'j. Ku wediri dene ts'edarenj ha tsamba wediri limarshi hots'j hilchu ha, t'at'e wa hade wediri limarshi holj k'i "horelyu wasi hel" holj wa (Canada bel holj k'esi hile).

KU WEDIRI K'INJ WEDLANÓDHI HA?

Wey wa **March 30-31, 2026** Saskatoon King's Bench dene nale behayati ha denesyanjiti dene bet'ese, wey t'ayilé wali si ha nuj'a, ye k'oreza huto wle ha wediri nake limarshi gha. Ku t'a beghare hole wasi huj hadé wediri limarshi nezuj honjdhen k'i, weth'í hu, chu t'a dene hadaghjna beba nezuj belot'jne tth'i beba wediri ghare si.

Denesyanjiti dene wediri gha benj heltsi ha t'a dene ts'edarenj dene bets'en nanj t'a dene ts'inj ha (dene ts'edarenj dene wediri t'a dene gha nadayati ha weghadalajna si dujh ts'en). Ku t'a tsamba hodoreke wediri si:

- \$8.5 limiliya tax hel Canada naiyelj ha, tthené t'a limarshi holj hots'jle; wey hel
- \$8.5 limiliya, Saskatchewan naiyelj ha wediri \$40.2 limiliya njt'a hots'j.

Dene hadaghjna chu bets'jane dene wey wla kuli naiyelj hailé. Wedinj bets'edi ha dene ts'en nainj hailé bets'en nanj chu waly dene gha nayati hailé.

Ku denets'edarenj dene t'a wediri gha nadayati bets'en nanj ha hodoreke ha wediri hanelt'e \$10,000, t'a ha dene k'enedaredé si ts'en chu nanj dene Ile-à-la-Crosse

hots'j dene bet'esi wediri gha yatj tth'i bets'en nanj yunj t'a wediri k'enaide si ba. Wediti tsamba nanj ha k'i Canada del tthené ts'en begha waji, wey hel tthené ts'en nanj ha wediri limarshi hots'jle.

KU WEDLAGHE SEBA HOJA WA CHU T'A WELK'ECH'A HULJ SI?

Ku wey hobasi dene hel yawusti njdhen de waly wediri begha henerusnj njdhen de, t'a dene ts'edarenj wediri ts'erenj bets'en yawujti weja weriht'is belaghe deht'is.

Ku hotie deghare yatj k'anelt'e nets'j ha njdhen de t'at'u nets'edi basi huto denesyanjiti dene wediri banelt'u k'orjaj de, nezj chu t'ok'e najdher si gha yatj nuj'a la dene ts'edarenj dene bel huto t'a bet'ese tsamba nanj Deloitte bets'en negha yatj nuj'a.

1. Wasi hestsj hile hu

Ku wediri bek'orjaj de t'a limarshi neba njly k'i chu t'a dene ts'edarenj dene bets'en nanj ha, chu wediri tsamba bedatedhe nanj hozeké hel, dujh wasi nettsile kuli wesot'ile si.

2. Bets'uj yatj nuswa njdhen de

Ku wediri bedéze njdhj de t'a limarshi holj Canada chu Saskatchewan bel holj k'i huto t'a dene ts'edarenj dene bets'en nanj ha dene xa nadarelye ha, chu wediri tsamba bedatedhe nanj hozeké hel, chu denesyanjiti dene wle henj ha njdhen de, wey t'a bets'uj njdhen si basi yatj nj'a ha neba hozasi. Ku denesyanjiti dene horelyu t'a dene wle danjdhen si yatj nelajh ha benj heltsi ts'en tth'ú.

March 15, 2026 ts'en neba hozasi wediri bets'uj yatj nuswa njdhen weyer ts'en. T'a weriht'is chu t'at'u senelé ha weja_thela, huto email hanelé info@ILEXSettlement.ca huto nanje dujtsi weja ts'en 1-833-700-7458.

3. Ku njlajh huto nel wediri nayati horjlajh de

Ku njlajh horjlajh t'oho wediri basi begha yatj hadé, weyer najgha horjlajh de, Saskatoon denesyanjiti kué nodhi ha 520 Spadina Cres E. Saskatoon, **March 30-31, 2026 k'e 10 a.m. bonidhi**. Weja tth'i njlajh ha neba hozaj.

Ku t'a dene hudél huto bets'jane dene wediri dene nale hadayati hodorelj de ba hozaj hasj wediri limarshi basi huto t'a dene ts'edarenj dene bets'en nanj gha weyer njya de neba hozaj ha tsatsane benj huj k'e tth'i.

Ku njlajh horjlajh huto Denesyanjiti dene bel yanelti ha njdhen de, weja bek'lnj weja_thela huto email info@ILEXSettlement.ca huto nanje weja dujtsi 1-833-700-7458 March 24, 2026 t'aghe.

